

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	9 MEHEFIN 2014
Pwnc:	CYLLIDEB REFENIW 2013/14 – ALLDRO DROS DRO
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNG. H. E. JONES
Pennaeth Gwasanaeth:	RICHARD MICKLEWRIGHT
Awdur yr Adroddiad:	RICHARD G JONES
Rhif Ffôn:	x2604
E-bost:	rgjfi
Aelodau Lleol:	

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau	
<p>Mae gwariant yn erbyn cyllidebau gwasanaeth a chorfforaethol wedi ei fonitro trwy gydol y flwyddyn a'i adrodd i Aelodau'n chwarterol. Mae'r adroddiadau hyn wedi cynnwys manylion am y sefyllfa hyd yn hyn a rhagamcanion i ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r cyfrifon am 2013/14 yn awr yn cael eu cwblhau a'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei baratoi.</p>	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
<p>Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi syniad o'r sefyllfa derfynol ar wariant refeniw yng Nghronfa'r Cyngor, er y dylid nodi bod y ffigyrau yn parhau i fod yn rhai dros dro ar hyn o bryd.</p>	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
<p>Caniatáu i'r Pwyllgor Gwaith fod yn gyfrifol am fonitro'r gyllideb ar lefel gorfforaethol.</p>	
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?	
<p>Gosodwyd cyllideb net refeniw am 2013/14 fel £129m. Cyflwynwyd y rhagamcanion diwedd blwyddyn diweddaraf yn Adroddiadau Monitro Chwarter 3 i'r Pwyllgor Gwaith ar 10 Chwefror 2014. Nodwyd yn rhain byddai gorwariant rhagamcanedig o £474k.</p> <p>Bellach dangosir y sefyllfa ganlyniad dros dro tanwariant gwasanaeth o £846k, sy'n cynrychioli cyfanswm newid o £1.3m o'r sefyllfa Chwarter 3. Y prif reswm am y newid yw addasiadau yn nhriniaeth cyfrifyddu a wnaed i sicrhau fod y Cyngor yn cadw'n gyfredol ag anghenion cyfrifyddu technegol ac, i raddau llai, mae'n ymwneud ag addasiadau'n llifo o'r flwyddyn gyntaf o'r system lejer newydd. Yn ychwanegol i hyn mae nifer o symudiadau ar draws yr holl benawdau sydd, gyda'i gilydd, wedi cynhyrchu'r gweddill o'r newid.</p> <p>Mae dal angen penderfyniadau gan y Prif Swyddog Cyllidol ynglyn â chynyddiadau posibl yn narpariaethau. Y prif ddarpariaeth yw Safle Gwastraff Penhesgyn. Yn ogystal, mae'r ddarpariaeth dyledion drwg wedi gweld newid y flwyddyn yma er mwyn cwrdd â'r driniaeth cyfrifyddu angenrheidiol.</p> <p>Ymgwymerwyd adolygiad o falansau yn y chwarter olaf cyfrifyddu. Canlyniad yr adolygiad yma oedd nid oedd bellach angen ad-dalu £636k i gychwynnwr y grantiau, gan olygu fod y symiau a ddalwyd yn yr arian wrth gefn wedi eu rhyddhau i'r cyfrifon refeniw.</p> <p>Dangosir llinellau gwasanaeth unigol yn Atodiad A. Pwysleisir eto mai dros dro yw'r ffigyrau a felly byddent yn parhau hyd nes byddent yn cael eu cwblhau. Mae angen cyflwyno'r Datganiad Cyfrifon i gael ei archwilio cyn diwedd Mehefin a cwblheir yr archwiliad a chymeradwo'r cyfrifon cyn diwedd Medi.</p>	

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Canlyniad dros dro Cronfa'r Cyngor (ag eithro y CRT) ar gyfer 2013/14 yw tanwariant o £846k. Fodd bynnag, ar hyn o bryd efallai bydd addasiadau technegol yn y ffigwr yma yn ymwneud â chynyddiadau yn narpariaethau. Dangosir y CRT gwarged o £1.416m.

Tu hwnt i hyn, mae patrwm cyson o berfformiad cyllidol yn well na'r disgwyl ar draws y rhan fwyaf o'r gwasanaethau. Adlewyrchir hyn yn rhannol y pwyll cymharol wrth wneud y blaenamcanu diwedd blwyddyn flaenorol ond dangosir hefyd ganlyniadau'r ymdrechion sydd wedi eu gwneud, ar draws misoedd cau'r flwyddyn, i gyfyngu gwariant yn gyffredinol.

Ni fyddwn yn gwybod beth fydd yr effaith ar arian wrth gefn cyffredinol hyd nes gwneid penderfyniadau pellach ynglyn â neilltuadau i arian wrth gefn gwasanaeth a phenodol a'r ddarpariaeth sydd eu hangen. Y tu hwnt i hyn, ni ellir roi cadarnhad terfynol hyd nes cwblheir yr archwiliad a cymeradwyir y cyfrifon. Serch hynny, mae'n debygol y dangosir y sefyllfa ganlyniad terfynol fod gwelliant yn sefyllfa ariannol sylfaenol y Cyngor ac yn caniatáu ar gyfer mwy o hyblygrwydd yn rheoli trawsnewid gwasanaethau a graddoli gostyngiadau gwariant.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?**Beth oedd eu sylwadau?**

1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	
2	Gwrthlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Atodiad 1 : Ystyriaethau
Atodiad A: Ffigyrau Canlyniad Perfformiad Ariannol 2013/14

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

YSTYRIAETHAU

Gwneir sylwadau fel a ganlyn yng nghyswllt meysydd gwasanaeth unigol. Nodwch os gwelwch yn dda, bod meysydd gwasanaeth unigol yn ffigyrau gros sy'n cynnwys yr addasiadau yn sgil darpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac addasiadau grant.

Addysg

Mae tanwariant net ar Addysg Ganolog o £118k. O fewn y Gwasanaeth mae nifer o feysydd sydd wedi gorwario tra bo meysydd gwasanaeth eraill o dan y gyllideb. Gellir eu crynhoi fel a ganlyn:-

Cludiant Disgyblion

Roedd cost cludo disgyblion i ysgolion a cholegau £177k yn uwch na'r gyllideb ac yn cynnwys yr holl sectorau h.y. Cynradd, Uwchradd, Arbennig yn ogystal â sefydliadau Addysg Bellach.

Prydau Ysgolion Cyfunol

Gorwariant o £172k ac roedd hyn i'w briodoli yn rhannol i fwy o ddisgyblion yn cymryd prydau ysgol am ddim. Roedd incwm a gafwyd o brydau ysgol yn yr ysgolion cynradd wedi tangyflawni yn erbyn targed y gyllideb.

Gweinyddu Addysg Ganolog

Roedd y gyllideb wedi gorwario gan £126k. Mae'r gorwariant wedi ei rannu dros nifer o feysydd, yn cynnwys cyflenwadau a gwasanaethau, ond y mae wedi ei wrthbwysu drwy danwariant ar gostau ynni a thrwy ennill mwy o incwm / cyfraniadau nag a ragwelwyd.

Cynnal

Gorwariant o £135k - hyn yn bennaf o ganlyniad i gostau na chyllidebwyd ar eu cyfer mewn perthynas â chytundeb lefel gwasanaeth gyda Cynnal - roedd y gwasanaeth yn cynnwys cefnogaeth TG, cefnogaeth Cwricwlwm a rheolaeth weinyddol.

Canolog Arall

Roedd tanwariant o £92k yn y gyllideb rheoli perfformiad i'w briodoli yn rhannol i danwario ar gostau contract. Hefyd, roedd y gyllideb hyfforddiant gartref a salwch yn dangos tanwariant o £96k yn bennaf oherwydd tanwariant ar staffio. Yn ogystal, roedd tanwariant llai ar 'Blas am Oes' o £24k.

Priffyrdd a Chludiant

Mae'r Gwasanaeth yn dangos gorwariant net o £208k. Mae'r prif wahaniaethau fel a ganlyn:-

Cyllideb gweithiau (Traffig, Goleuo a Chynnal a Chadw)

Gorwariant cyfun o £198k. Hyn i'w briodoli'n bennaf i'r angen i ymateb i waith ychwanegol mewn argyfwng yn ystod cyfnod y gaeaf.

Rheoli Datblygu

Tanwariant o £82k. Hyn yn bennaf o ganlyniad i fethu denu'r incwm oedd wedi ei gyllidebu.

Arall

Patrôl croesi ysgol yn dangos tanwariant o £24k. Hyn yn bennaf o'r herwydd nifer sylweddol o swyddi croeswyr ysgolion yn parhau yn wag yn ystod y flwyddyn. Roedd incwm meysydd parcio £36k o dan y gyllideb. Hyn oherwydd cyfuniad o lai o wariant ar daliadau contract ac incwm ychwanegol oedd yn uwch na'r gyllideb.

Gofal Cymdeithasol

Sefyllfa canlyniad Gofal Cymdeithasol yw gorwariant o £180k.

Gwasanaethau i'r Henoed

Mae'r maes hwn yn dangos tanwariant o £230k. Hyn yn rhannol oherwydd swyddi gwag yn y Gwasanaeth, sef £84k. Fodd bynnag, mae'r Gwasanaeth hefyd yn gweld lleihad mewn gwariant o ganlyniad i strategaeth i symud i ffwrdd o ofal preswyl i ofal cartref.

Anabledd Dysgu

Mae'r maes hwn yn dangos gorwariant o £124k. Hyn yn bennaf oherwydd galw na ragwelwyd am leoliadau oedolion mewn gofal preswyl.

Anabledd Corfforol

Mae'r rhain yn dangos tanwariant gwasanaeth o £90k. Hyn yn bennaf o ganlyniad i'r meini prawf cymhwyster llymach ar gyfer addasu'r cartref.

Iechyd Meddwl

Mae'n dangos gorwariant o £275k o ganlyniad i gyfuniad o faterion yn ymwneud â cyfuniad o bwysau cyllidebol mewn perthynas â gofal preswyl.

Gwasanaeth Plant a Phobl Ifanc

Mae'r Gwasanaeth yn dangos tanwariant net o £216k, gan gynnwys tanwariant o £99k yn y gefnogaeth i Deuluoedd. Yr un modd, mae'r gyllideb ar gyfer Plant ag Anabledd yn tanwario gan £73k. Fodd bynnag, mae gorwariant mewn rhannau eraill o'r gyllideb; mae hyn yn cynnwys gorwariant o £32k ar gostau cyfreithiol a £106k ar leoliadau allsirol.

Dirprwy Brif Weithredwr

TGCh

Tanwariant o £167k. Mae'r rhan fwyaf ohono'n ymwneud â chyllideb staffio yn tanwario o ganlyniad i swyddi gwag.

Cyfreithiol a Gweinyddu

Tanwariant o £174k o ganlyniad i gyfuniad o elfennau gwasanaeth amrywiol o fewn y gyllideb. Tanwariant o £42k yn y Gwasanaethau Pwyllgor. Gwasanaethau Cyfreithiol yn tanwario ar staffio oherwydd bod swydd cyfreithiwr yn wag. Y tanwariant net ar staffio, ar ôl cymryd costau staff asiantaeth a'r CLG i ystyriaeth, yw £44k.

Tai – heb fod yn CRT

Mae'r Gwasanaeth hwn yn dangos tanwariant net o £248k. O fewn y Gwasanaeth gwnaed darpariaeth ychwanegol o £161k ar gyfer dyledion drwg. Fodd bynnag, mae'r Gwasanaeth wedi derbyn enillion o £610k yn ymwneud ag arian grant wrth gefn sydd wedi ei ryddhau o'r arian wrth gefn.

Tai – CRT

Y gyllideb net CRT am y flwyddyn oedd gwarged o £488k gyda chanlyniad o warged o £1.416m.

Y prif resymau oedd :-

- i) Roedd y galw ar gyfraniadau refeniw gan y rhaglen gyfalaf yn £1.2m yn llai na'r disgwyl;
- ii) Roedd derbyniadau rent yn fywiog a pherfformwyd £500k yn well na'r disgwyl;
- iii) Cafwyd costau £300k yn uwch na'r disgwyl ar weithredu system gyfrifiadur newydd;
- iv) Roedd uwchraddio lifftiau, larymau tân a chyfleusterau carthffosiaeth yn £200k yn uwch na'r disgwyl; a
- v) Roedd atgyweiriadau a cynnal a chadw refeniw yn £200k yn uwch na'r disgwyl.

ATODIAD/APPENDIX A

CANLYNIAD PERFFORMIAD ARIANNOL 2013/14

Cyfadran	Canlyniad 2013/14 £'000	Cyllideb am y Flwyddyn £'000	Amrywiad am y Flwyddyn £'000
Addysg Gydol Oes			
Cyllidebau a Ddirprwywyd i Ysgolion	43,354	43,354	0
Addysg Ganolog	7,986	8,104	-118
	51,340	51,458	-118
Cymunedau			
Gofal Cymdeithasol	30,411	30,231	180
Tai	1,043	1,291	-248
	31,454	31,522	-68
Datblygu Cynaliadwy			
Datblygu Economaidd	1,428	1,602	-174
Arforol	300	259	41
Priffyrdd	10,819	10,628	191
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	3,301	3,088	213
Eiddo	565	561	4
Gwaith y Codir Amdano	0	0	0
Rheoli Cyfadrannau	60	57	3
Hamdden a Diwylliant	4,438	4,713	-275
Gwastraff	8,326	8,587	-261
	29,236	29,495	-258
Dirprwy Brif Weithredwr			
Corfforaethol – Gwasanaethau Eraill	2,148	2,016	132
Costau Corfforaethol a Democrataidd	2,091	2,154	-63
Rheolaeth Gorfforaethol	1,171	985	186
Archwilio	2	0	2
Cyllid – Ac Eithrio Budd-daliadau	891	966	-75
Cyllid – Budd-daliadau	5,415	5,313	102
Adnoddau Dynol	- 66	0	-66
TGCh	-167	0	-167
Cyfreithiol a Gweinyddu	263	437	-174
Polisi	58	0	58
Cyllid Corfforaethol	4,907	4,907	0
	16,713	16,778	-65
CYFANSWM	128,743	129,253	-510

WEDI EI GYLLIDO GAN	Canlyniad	Cyllideb am y Flwyddyn	Amrywiad am y Flwyddyn
Incwm o'r Dreth Gyngor	28,176	28,023	-153
Grant Arbennig	458	458	0
Grant Cytundeb Canlyniadau	726	545	-181
Grant Cymorth Refeniw	22,024	22,024	0
Cronfa Genedlaethol ar gyfer Trethi Annomestig	78,203	78,203	0
	129,587	129,253	-334